

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGRS CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Aprilis 26-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Chat ea ubria nd ilyen beszédet tar-
tott e' hónap' 9-dik napján az Afrikai tol-
vaj Fejedelmekre nézve a' Pairek' ka-
marájában: —

„Uraim! Szerentsém leszen egy joval-
lást terjeszteni előtökbe a' Királynak való
feladás végett. Ebben az emberiség' jusai-
nak védelmeztetéséről, és kimerem mon-
dani, hogy E u r ó p a' gyalázatjának elmosat-
tatásáról leszen szó. Ugy látszik, hogy a' Britan-
niai Parlamentum a' Rabszolgavásárnak eltör-
lése által arra mutatott nekünk utat, hogy
ötet még szebb dologban való győzedelmes-
kedés végett tegyük vetélkedésünk' tárgyává;
vessünk véget az Európai szabad emberek'
rabszolgaságra való hurtzoltatásának! Fájd-
dalom! hogy ily sokáig fenn állott az Af-
rikai partokon ez a' raboskodás; hanem az
egeknek különös végzéséből, a' melly ott
fenyített meg a' bünt, a' hol tétetett, tör-
tént az, hogy Európa azokat az insége-
ket, a' mellyeket Afrikának okozott,
a' maga vére által ott helyben mossa el,
's e' végre, folyton-folyva küldözze ezen
országna a' rabszolgákat. —

„Énláttam Ká r t h á g ó n a k omlado-
zásait; láttam ezen omlások között azok-
nak a' szerentsétlen Keresztényeknek ma-
radékaikat, kiknek megszabadittatásokért
Szent Lajos. a' maga életét feláldozta.

Ezeknek az áldozatoknak száma naponként
nevekedik. A' Máltai Ritterek Rendjének
szemes vigyázása a' Frantzia revolúzió előtt
zabolán tartotta a' Tripolisi, Tunisi,
Algieri, és Maroccoi tengeri tolvaj-
jokat. Még ekkor uralkodtak hajóink a'
Középtengeren, 's a' litetlenek (Pogányok)
még reszkettek a' Filep (Philippus Augus-
tus) zászlói előtt. A' mi egymásközötti va-
ló czivodásainkat önnön hasznokra fordít-
ván, tulajdon partjainkat megtámodni, az
embereket egy egész szigetünkről rabságra
vinni, 's aszszonyokat, férjfiakat, gyerme-
keket, és véneket, rabházakbazárni mérész-
lettek a' rút Pogányok. Nem a' Frantziák-
hoz illik-e, a' kik dicsősségre 's nagy pró-
batételekre születettek, az, hogy egy őse-
iktől elkezdett munkát valahára végrehaj-
tsanak? Az első keresztes hadra való indú-
lás Frantzia országban prédikáltatott; az
utolsó' zászlajának is Frantzia országban
kell felemeltetni, de úgy mindazáltal, hogy
ne felejsük-el, hogy különböző tulaj-
donságú időben élünk, és ne fordítsunk
erköltseinkhez nem illő eszközöket hasz-
nunkra. Tudom én azt, hogy mi Frantziák
nem sokat féltethünk az Afrikai partok-
nak Fejedelmieiktől; hanem, mennél na-
gyobb bátorságban vagyunk magunk, an-
nál nemesebben tselekszünk, ha az ő igaz-
ságtalanságaiknak másokra nézve is elleno-
állunk. A' kereskedésbéli apróság hasznok.

me betsültesse nek nagyobbra az emberiség-nél. Eljött már valahára az ideje, hogy a pallérozott nemzetek megszabadítsák magokat attól a gyalázatos adótól, mellyet eddig egy maroknyi Barbarus nemzetnek fizetni kényszerítettetek. —

„Uraim! Ha az urak az én jóvállásomat egyszer helybehagyják; ha szinte némely magános környülállások miatt idővel semmi nem lenne is belőle: leg alább betsületekre fog szolgálni uraságotoknak, hogy felvették ezen igaz ügyet és szollottak mellette. A' képviselői fundamentomon fekvő Országlások azzal a' mások felett való véghetetlen nagy elsőséggel bírnak, hogy ezek minden igazságot kimondhatnak, minden hasznos jóvállásokat tehetnek; ezek a' jó tselekedeteknek csak más intézeteket szabnak cikkebe, de nem gyengítik meg azokat; csak más mozgató rúgók által, de éppen azon egy célra vezérlik azokat. Így példának okáért, nem vagyunk mi többé Ritterek: de lehetünk ám nagy tekintetű Polgárok. Így a' Philosophia részülhet az én jóvállásomnak szerentsés következéséből származtató ditsőségben, és ditselkedhetik azzal, hogy elérte azt egy pallérozott esztendőszázadban, a' mit a' Vallás a' setétségnek századjaiban elérni bíjába iparkodott.

„Hallják-meg tehát most az Urak az én jóvállásomat! Én azt kívánom, hogy a' Pairek' kamarája terjesszen egy irást a' Király' eleibe, a' melyben kérje alázatosan ő Felségét, hogy parantsólja-meg a' maga külső dolgokra ügyelő Ministerének, hogy minden Európai Hatalmasságoknak Udvaraikhoz irván, jóvállja ezeknek, hogy a' Barbarus Fejedelmekkel kezdjenek közönséges alkudozásokat, azeránt, hogy ezek az Európai nemzeteknek zászlajaikat betsüljék-meg, 's a' Keresztények' raboskodtatásának vessenek véget. “

Azt végezte a' Pairek' kamarája, hogy ez a' tárgy valósággal méltó arra, hogy vizsgálás alá vétetessék.

A' *Journal General de France* nevű újság, melly a' legbivatalyszeréntvalóbbnak tartatik, azért, hogy éppen a' Politizai Minister' felvigyázása alatt irattatik, 's a' mellynek Auger nevű írója is olyan ember, a' kit közelébről a' Frantzia Akadémia' tagjának választottak, azt erőssítette közönségesen egygyik újabb levelében: Hogy a' Frantzia Monarkhiát azon veszedelmek között, mellyek azt valaha fenyegették, nem érhetne volna soha nagyobb, mint az, a' melytől a' Pairek' kamarája által akkor megmentetett, mikor az a' Követek' kamarájának a' *Képviselői Választást* illető végzését vissza vetette. Ha ezt végre hajthatta volna a' Követek' kamarája, ez által már fel lett volna fordítatva az új Constituziónak egy sarkalatos része, 's magát ez a' Kamara egészen Permansé tette volna, mellynek telyesíthetésén már régolta erőszakosan iparkodott. — Már nagyon eljött, így szoll a' nevezet' *Journal*, annak ideje, hogy ez az újításon való erőszakos iparkodás, a' melly ismét új revoluzióra vinné bennünket, megzaboláztassék. “

Mínthogy a' Király' betegeskedése még meg nem szűnt, tehát helyette a' Nagy Tsötörtöki lábmosás' czeremoniáit a' testvér ötse Monsieur vitte véghez; ez osztotta ki 13 szegény gyermekeknek a' kenyéret, a' 13 tálételt, és a' 13 öt Frankos pénzdarabokat, de a' Király' jelenlétében. Fel szolgáltak Angouleme Hertzegné és Berry Hertzeg; ezek hozták elő a' kenyeret, hort, és az ételt.

Szoros parantsolatot adott ki a' Frantzia Országlószerék, hogy bizonyos *Brüsseli* és *Lüttichi* újságokat, nevezetesen a' Sár-ga Pujának egy darabját is, bé ne mészéreszelje senki lopni Frantzia országba. Ez a' szoros parantsolat mindeneket illet minden szemre főre való tekintet nélkül. Ne régen egy vámost és egy kézműves embert, éppen ezen büntetelért (a' Belga újságoknak bélopásáért) zártak fogházba.

Rennesben éppen ülést tartván a' Királyi ítélőszék, ezekbe vették a' strázsán álló politziai katonák, hogy egy katonatiszt, a' ki másokkal egygyütt, mint bizonyosság úgy hivattatott volt oda, szorgalmatossan dugja a' ruhája' gombját. Jobban szemügyre vétetvén a' dolog, úgy találattott, hogy Sas-czimer van a' gombján, 's azért dugja oly nagyon. Fülibe menvén a' dolog az ítélőszék' előlülőjének is, ez egyszeriben félbe szakasztotta az előbbeni tanátskozást, 's a' tisztet vonta vizsgálás alá, melynek a' lett kimenetele, hogy helyben mindjárt 50 Frankból álló birságnak 's az ítélőszéki költségek megfizetésére, és három hónapi fogságra ítéltetett. A' fizetésinek fele is elvonattatik 5 esztendeig. A' tiszt' neve Sassar Pál.

Guiquam és Vermof nevű katonák, azért, hogy *Dijon* városában részt vettek valamely rebelliis czélzással való fegyveres felzendülésből, halálra ítéltettek: hanem a' Király el engedte nékik a' halált 's tsak egy esztendei jobbító fogságra változtatta azt által.

A' Királyi ítélőszék Versaliában, számkivettetésre sententziázott egy *Minier Károly* nevű mesterembert, azért, hogy a' *Maiszei* parokhia' templomának tornyára három színű zászlót szurt-fel.

Laonban is özszeügyülekezett egy Királyi ítélőszék sok olyan elfogattatott személyeknek megütésére, a' kik azzal vádoltatnak, hogy az *Eisne* departamentben 's az egész *Champaniai* és *Pikardiai* vidékeken támadást gerjeszteni iparkodtak, 's a' falusi lakosokat a' Királyi adószedő tisztek ellen felingerelték. Legelőbb is valami ágyuzókat állítottak elő ezen ítélőszék' eleibe, kik a' *Bonaparte'* idejében a' régi testörző seregnél szolgáltak.

Azt mondják, hogy mind azok az északi vidéki emberek, a' kik, mint a' Királyi országlás' ellenségei úgy lettek esmeretesek, 's egy időtől fogva rész szerént fogházakba zárattattak rész szerént még eddig

tsak politziai figyelmetes szemügyre tartattak, a' *Frantzia* Politziai ministeriumnak egy új végzése szerént, mind az ország déli részeire küldtetetni, ott külömbkülömb helyekre szélyel osztatni, 's a' *Politzia'* vigyázása alatt tartatni fognak. Hasonló fog történni azokkal a' *Frantziákkal*, a' kik az *Ország'* déli részein laknak és magokat gyanusokká tették. Ezek mind az ország' északi részeire osztatnak szélyel. Nemelyek, a' kik magokat rossz gondolkodások által oly nagyon esmeretessé tették, hogy még szorosabb vigyázat alatt való tartatást érdemelnek, az *Arrasi*, *Lillei*, és *Hamí* várakban fognak tovább is fogságot szenvedni.

Megparantsolta a' *Frantzia* országlószék, hogy *Generális Travottra*, ki, mint már írtuk, 20 esztendei fogságra a' *Hamí* várba vitetett, igen jól vigyázzanak. Ezen várban most sok más *Generálisok* és egyéb fő emberek ülnek fogságban.

Spanyol Ország.

Végezte annak a' *Madridi* özszeesküvést illető tziikkelynek, melly a' közelebb költ *M. Kurir* todalékjában félben maradt: —

Rechart nevű úr volt az első, ki a' kizoztatást ki nem állhatván, nem tsak az özszeesküvés' czélját kivallotta, hanem sok olyan czimborásokat is megnevezett, kikről még tsak gyanítani sem lehetett volna valami e'ffélet. *Yandiola* nevű úr nem vallott semmit. Már *Generális Odonojura* is kiment volt a' sententzia, hogy *Torturára* vonattassék: hanem ő ezt el várni nem találván jónak, mindent kivallott, a' mit már a' *Birák* külömben is tudtak. *Generális Renovales* és *Kalatrava* nevű urak, még jókor megsajditván a' veszedelmet, elállottak lábelől. Ha még tsak néhány óráig ki nem nyilatkozott volna az özszeesküvés, egészen végrehajtott volna. Ezt a' tudósítást tsak kerülő úton kapták a' *Londoni* újságok, 's egyenes úton, mint a' *Times* mondja, nem is

ognak kapni, minthogy minden Angliába, Frantzia országba menő levelek elfogattak, hogy a' világ ne tudhassa meg a' történetet.

Ennek a' Ferdinandus Király's testvér ötsei ellen intéztetett öszszeesküvésnek szerentsés kinyilatkozását a' Londonból később indult tudósítások is megvalóságosították. A' békételenkedő Gerillás-tisztek voltak a' gerjesztői. Generális Odonoghne azonközben kitisztította magát a' vádból, és szabadon bocsátattott.

B é t s.

Felséges Urunknak ilyen Patense jött-ki Tirolisra nézve: —

„Mi, Első Ferentz, isten' kegyelméből Austriai Császár; Jerusalemb, Magyar, Cseh, Lombardia, Velence, Dalmazia, Horváth, Tóth, Gallitzia, és Lodomeria országok' Királya; Austriai Fő Hertzeg; Lotharingia, Salzburg, Stiria, Karinthia, Karniola, 's Felső és Alsó Slézia Hertzeg; Erdély ország' Nagy Hertzeg; Morva ország' Markgrófja, Habsburg' és Tirolis' Fejedelmi Grófja, etc, etc.

A' mi hűséges tartományunk' Tirolis' eránt viseltető atyai gondoskodásunknak bizonyosságául, 's ezen tartomány' egyenes indulatú népe' sok rendbéli érdemeinek 's nagy lelkű hazafiai hajlandóságainak megismerésével, meghatároztuk, hogy ezen tartománynak az előbbeni Országlozók által eltöröltetett Constituzióját, azon privilegiumokkal és szabadsági levelekkel meg egygyezőleg, mellyeket a' mi istenben elnyugodott Öseink és mi magunk is ezen tartománynak, különös kegyelmességből adtak és adtunk vala, helyre állítsuk, 's azon csak olyan jobbításokat tegyünk, a' milyeneket a' megváltozott környülállások 's az időnek székségei kívánnak. —

Illy czélzással jónak találjuk az ittkövetkező határozásokat tenni: —

1) Tirolis tartományának képét négy Rendek viselik, úgymint: a' Praelatus, az Urak és Ritterek, a' Polgárok, és a' Paraszt (Földmivelő) Rend.

2) Mind azok a' Megyek és Káptalokok, tudni illik a' még fennállók vagy helyreállítandók, így szintén az Urak, Ritterek, és Nemesség' Rendjének mind azok a' tagjai, valamint szintén azok a' városok és ítélőszékes helyek, mellyek a' tartománynak más Országlás alá lett jutása előtt a' tartomány' Matriculájába beíratatva voltak, ismét belépnek abba a' jusbába, hogy a' tartomány' Rendjei legyenek. A' Marschalnak 's az Urak, Ritterek, és Nemesség' Rendje Küldöttjeinek azt is megengedjük, hogy a' Rendek Matriculájának munkáit ők folytassák 's az abba lejendő felvétetetés eránt való jóvállásokat is ők tegyék: de fenntartjuk tsak ugyan magunknak a' mind négy Rendekbe való Felvevésbeli just.

3). Egyszersmind Trient és Brixen kerületeiket is a' mi hűséges Tirolisunk részeinek lenni nyilatkoztatjuk a' Rendek' Constituziójára való tekintetben; azokban is arra a' lábra állítjuk a' négy rendeket, mellyen a' tartomány' egyéb részeiben állanak, 's parantsoljuk azoknak, a' Tirolis' tartománya' Matriculájába való oly módon lejendő beiktattatásokat, hogy ők ennekutánna az Országos Rendek' jusaiból éppen úgy részesüljenek, mint a' tartomány egyéb vidékei.

4). A' tartomány örökös tisztségei, mint név szerént az örökös Marschal, ismét belépnek jusaikba. Úgy mindazonáltal, hogy ha az alatt, míg a' tartomány Austriától elszakasztatva volt, egygyik vagy másik ezen örökségszerént conferaltatott hivatalok közül kihalt volna, az arra hivatott birtokos tsak azután léphetik-bé abba, minnekutánna a' megkívántató kérelmet az illető Tisztviselői Karnál beadván, a' Collatziót kikapta, és miudent megtett, a'

mit a' törvények és rendtartások ezen tekintetben meghatároztak.

5). A' tartomány' Kapitányának kineveztetése örökösön a' mi választásunktól fog függeni, és mi meghatároztuk, hogy ezen hivatalt a' boldog emlékezetű Mária Theresia Császárné alatt már fennállott szokás szerint a' Tirolisi minden időbeli Kormányozóra bizzuk.

6). Az ingatlan jószágokra határozott adófizetéseknek 's ezekkel öszszekötésben lévő egyéb tartozásoknak, a' meghatározatva lévő 's ezután még meghatározatódó sinórmértékkel megegyezőleg lejendő tisztában való tartatásokat, a' felosztásokat, 's beszedéseket, a' Rendekre bizzuk ugyan: mindazonáltal telyességgel meg nem engedtetik nékik az, hogy a' mi Fejedelmi helybehagyásunk nélkül, valamelly akar minémű célra, valami adót írhasanak-ki.

7.) Az adozás' kiszabásának jussát egész kiterjedése szerint magunknak tartjuk-fenn: mindazonáltal esztendőnként fogjuk az ingatlan vagyontól való meghatározott adófizetést, a' négy Rendeknek, tulajdon Postulatuma inknak (kívánásainknak) formájában, tudokra adni.

8). A' Rendeknek meghagyatik az a' jussok, hogy a' törvényekkel megegyező gyűléseikben, a' tartomány' nevében kérelmet és feladásokat, vagy egyenesen hozzánk vagy pedig a' tartomány' Kormányozószekéhez intézhessenek, a' melly azokat a' mi Udvari Cancelláriánkhoz béküldeni köteles leszen. Követségeket tsak a' mi előre való megegyezésünkkel küldhetnek a' Rendek a' mi Uvarunkhoz.

9) A' mi a' Tirolishoz köttetve lévő adósságot illeti, jónak tartottuk ennek előre lejendő tisztába való hozattatását (liquídátatását) rendelni, 's fenntartjuk magunknak, a' dolog' végrehajtódása után, annak kinyilatkoztatását, hogy mitsoda módok és mitsoda mérték szerint kell azt, a' Rendeknek magokra által venni.

10). Már kinyilatkoztattuk azon akaratunkat, hogy Tirolis tartománya egy 4 Batalionokból álló Vadász Regimentot köteleztetik a' Monarkhiának szer-mérték szerint való védelmeztetésére kiállítani, 's fenntartjuk magunknak, a' mi Tirolis' tartománya' oltalmaztatását illető célzásunkat még ezután kinyilatkoztatni.

11). Szabad választást engedünk a' Rendeknek az ő Gyűléseikre küldendő Követeknek kinevezésében, az ezen választásra nézve kiadott rendeleseknek meg tartása mellett.

12). Arra is just engedünk nékik, hogy Rendgyűlési tisztviselőket magok válo szszanak magoknak, oly feltétel alatt, hogy a' személyeknek és fizetéseknek tölünk előre meghatározott mennyiségénél tovább ne menjenek.

13). A' Dietának, vagy a' Rendek' Biztossági Congressusának minden végzéseit, mellyek tsak nem tsupa feladásokat és szokásokat illetnek, előnkbe kell Felsőes helybehagyás végett terjeszteni.

14). Fenntartván magunknak azt, hogy a' Rendeket, egészszén a' szszerént, a' mint jónak fogjuk találni, közöseses Dietára is öszsze gyűjtethessük, egyszersmind meg határozzuk, hogy a' Rendek' gyűlései, egy nagy Biztosságban, és szüntelentartó munkásságban álljanak-fenn.

Az első a' Rendek' képit viseli, és áll 52 voksokból, tudni illik mind a' négy Rendtől 13-bol. Ez tsak a' tartomány' ura' meghívó levelének ereje szerint gyűlhet öszsze, 's mihelyest a' Kormányozószek a' mi nevünkben kinyilatkoztatja, hogy a' Biztosi Congressus elvégződött, azonnal széllyel oszlani köteleztetik.

15). Ezen nagy Biztossági Congressusban a' Tartomány Kapitánya ül elől, és a' Tartomány' Marschalja a' Direktor. A' Tartomány' Kapitányának jussa van a' maga voksát legelőször, vagy legutóbból adni, 's az a' jus is meghagyatik nálla, hogy a' voksokat maga szedje öszsze. A' Tartomány'

Marschalja nem bír tulajdon vótummal. A' tárgyakat a' Tartomány' Kapitánya hozza elő a' tanátskozásra; a' Közönséges Referens pedig elő adja a' magazokat illető előre megtett munkáját és informatorium vótumát; 's mind ezeket a' voksolás rekeszti-bé, melly a' jelenlévő tagoknak a' következés rendjében való megszollittatásával esik-meg.

Mikor a' Kapitány és Marschal jelen nem lehetnek, a' Kormányozószeáknél meghatározott módon kineveztetendő Udvari Tanátsosunk fogja, mint Fejedelmi Biztos, az elsőnek munkáit tenni, a' második helyett pedig a' Nemesi Rend' kinevezett Biztosa, úgy azonközben, hogy ez az utolsó a' maga Követi voksolásbéli jussát is megtartja. A' Rendek' Titoknokja írja a' Marschal' felvigyázása alatt a' jegyző könyvet. A' határozást a' Tartomány' Kapitánya kiáltja. A' határozott tárgyat a' közönséges Referens és a' Rendek' Titoknokjai veszik írásba, 's azt a' Kapitány és Marschal megolvastván helybehagyják, a' Rendek' nevében expedialják, 's végezetre a' Kapitány és Marschal aláírják.

16). Ezt a' Biztossági Congressust tehát a' Rendek' rendszerént való Képviselőjének lenni nyilatkoztatjuk, melly a' tartománynak nevében minden tárgyakról való végzéseket tehet.

17). A' Rendekre bízandó tárgyaknak Currens folytatására pedig megengedjük, hogy Insbruckban egy Facultás álljon-fenn, a' melynek négy tagjai legyenek, a' melly végre mind a' négy Rend küldjön oda egyegy, voksoló jussal bíró, személyt. Ezen Facultásnak a' Tartomány' Kapitánya legyen az Elölülője; legyen neki Concipistai, Cancellistai, Registratori, Protokollistai, és Kassa-Tisztikarja, és mindent elintéző utasítása, 's függjön a' maga hivatalos munkában a' Rendek' felvigyázásától és a' Statusadminisztrációnak kontrollírozásától.

18). A' Rendek a' véllünk és Udvari Cancellariánkal való levelezést, Tudósítás-formában, a' Kormányzószeákhöz való írásaiukat kérelemformában, minden egyéb Fejedelmi Tisztviselői Karokhoz való írásaiukat pedig Nota (Ingyzés) formában teszik. Mē minden nyilatkoztatásainkat Rescriptumokban teszszük a' Rendekhez. A' mē Udvari Cancellariáink, mint eddig is szokásban volt, csak a' Tartomány' Kormányozószeáke által levelezhetnek a' Rendekkel, a' Kormányzószeák pedig Nóták által teszi a' Rendekkel való közléseit.

19). Egyéberánt megengedjük különös kegyelmességünk' jeleül a' Nemesi Rendeknek, hogy a' matricula jegyeivel egyetemben ismét azt a' formacuhát viselhessek megkülömböztetéésül, a' melly nekik már az ő tartományoknak más Hatalmasság alatt jutása előtt megengedtetett vala. Minekutánna a' seljebb való határozások által a' Tirolisi Rendek' Constitutziója eránt való akaratunkat, annak főbb intézeteire névben nyilatkoztatjuk, egyszersmind nyilatkoztatjuk, hogy mi a' Nagy Biztossági Congressus, mihelyest a' tagoknak kiválasztatása a' kiszabott rendelkezés szerint elvégződik, a' közönséges hódolásra 's foglalatosságainak elkezdésére, azonnal össze hivatattjuk, 's annak az ország házáat 's a' Rendek' leveles házáat, valamint szintén a' Tartomány' Marschaljának a' matricula' Archivumát, illendően által fogjuk adatni.

Költ a' mi Császári Királyi Fő Lakóvárosunkban Bétsben, Mártziusnak 24-ik napján, az 1816-dik esztendőben, Országulásunknak 25-dik esztendejében.

Ferentz.

A' Velenzébül April. 16-dikán indúlt tudósítások szerint, Felseges Urunk kívánt jó egészségben volt. A' nagy héten és a' Husvétii innepeken minden közönséges ájtatosságokon megjelent ő Felsege a' Pármai Hertzegné 's Fő H.tzegné ő Felsegével. A' ő-

zónságes megnézést érdemlő tárgyakat, napenként szemlélteti ő Cs. K. Felsőge.

Elegyes dolgok.

A' Frankofurtumból April. 16-dikán indult levelek szerint, oda várták a' Nassau - Weilburgi Hertzegaszszonyt, ki is a' maga kisebb fiával egygyütt, Béts felé folytatja útját, hogy a' maga kedves leányának a' Károly ő Cs. Fő Hertzegsége élete' kedves párjának lebetegülésén jelen legyen.

A' Petersburgban lévő Austriai Követségi Ágens kívánságára igen barátságosan megengedte ő Orosz Cs. Felsőge, hogy Béts' lakosainak számára feles számú vágó marhát ki lehessen hajtani az Orosz tartományokból.

Béts mellett Weinhausban a' 22, 23, 24, és Waehringben a' 113 számú házak Sorsvonás által kijátdzodtatván, a' 12,747 számú sorscedula nyerte-el őket 5000 forintokból álló jutalommal egyetemben. Ezen kívül nyertek még 1313 tzedulák, úgymint: 14,000 forintot a' 16,428; 7000 forintot az 5226; 4000 forintot a' 2576; 2000-ret a' 28,586; 1500 forintot a' 20,299; 1000-ret a' 14,739; 800-zat a' 17,737; 700 forintot a' 12,187; 600 forintot a' 3690; a' 25,164; a' 17,172; a' 2636; a' 22,154; a' 25,821; a' 22,103; és 3880—500 forintot, a' 9422; a' 16,192; az 5581; a' 29,002; a' 6205; a' 14,967, a' 23,759, és a' 19,577 számú tzedulák. A' többeket, a' mellyek 100; 50; 30; 20; és 15 forintokat nyertek, meg láthatják azok, a' kiket illet, a' Geroldnál nyomtatott laistromban, mellyet 2 garason lehet venni.

H i r a d á s.

Májusnak 15-dikétől fogva minden két hetek alatt meg fog jelenni. Angliai (szirony) velinpapiroson, nagy median negyeden, egy idevaló legderékabb mesteri kéz által rézre mettzett, nagy gondal festett, s valami 60 levelekből álló nevezetes Mun-

kának egyegy levele, tsak előfizetésnek útján, ezen Tzím alatt:

Magyar és Horváth országi nevezetesebb öltözetek' Gyűjteménye.

Az eredeti rajzolatokat egy Cs. K. és Magyar születésű inzsiner tiszt készítette, és alkotta össze. Kik a' ruházatoknak, nemzeti valóságos characternek, természeti könnyű és szép Magyar's Horváth testállásnak, legvalóságosabb színnel és formában való kifejeztetések felől meggyőztetni kívánnak, tessék ezen rajzolatokat *Pesten Hartleben, Posonyban Meidinger, Kassán Landerer, Bétsben Cappi, Prágában Berara, Brünben Traszler, Graetzben Ferstel urak'* boltjaikba megtekinteni 's magokat meggyőzni.

A' levelek, mellyeknek száma az előbbeni jelentésekben tsak 31-re tétettek, valamint szintén a' több következők is, nem a' már kihirdetett, hanem összszeelegyített rendel jelennek-meg, melyhezképpest, mikor mind készen lesznek, kiki a' maga tettzése szerint rakhatja rendbe azokat.

A' Munkának felbemaradásától annyival kevesebbé tarthatni, hogy a' rajzolatok már majd mind készen vannak, 's minden szükséges előre való készültek meg tétettek. Az előfizetés' útját a' Munkának költséges voltára nézve kéntelenítettét választani a' kiadó, a' melly előfizetést, fertályonként 18 forint Váltó forintokban, a' feljebb nevezett könyváros Uraknál, megismerő irás mellett letehetik a' tisztelt Vevők.

A' külföldiek a' Schaumburg úr könyves boltjába igazithatják frankozott leveleiket az előfizetéssel: a' hazabeliek pedig hasonló frankozott levéllel a' Cappi úr kereskedéséhez, vagy pedig hozzám magamhoz. Béts, Aprilisben, 1816.

Timlich Károly, Rézmettző, lakik Mihály napig: Auf der Fischerstiege Nro. 214.